

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Václava Novotného v právní věci stěžovatele: **K. B.**, zast. advokátkou JUDr. Alenou Lasotovou, se sídlem AK Přívozská 10, Ostrava – Moravská Ostrava, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti stěžovatele proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 9. 2004, č. j. 63 Az 46/2004 – 7,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 9. 2004, č. j. 63 Az 46/2004 – 7, **se z r u š u j e** a věc **se mu v r a c í** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 1. 2004, č. j. OAM-6722/VL-19-2003, byla zamítnuta žádost stěžovatele o azyl jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Podanou žalobu proti rozhodnutí Krajský soud v Ostravě výše označeným usnesením odmítl. Proti usnesení krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, ve které uplatňuje důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Soud se nezabýval řádným přezkoumáním rozhodnutí žalovaného, když odmítl žalobu z důvodů údajných vad, které obsahovalo stěžovatelovo podání, avšak vůbec nebral v úvahu, že je cizincem, český jazyk vůbec neovládá, což mělo za následek i to, že výzvě soudu neporozuměl. Soud rovněž nebral v úvahu, že v době podání byl stěžovatel ve vazební věznici a neměl možnost kontaktovat kvalifikovanou osobu, která by mu pomohla při odstraňování vad. Stěžovatel je rovněž nemajetný a bez finančních prostředků. Dále poukazuje na skutkové důvody, které jej vedly k podání žádosti, konstatuje, že správní orgán se při svém rozhodování omezil pouze na obecné a ničím nepodložené tvrzení, že stěžovateli v zemi původu nic nehrozí, přičemž mimo jiné vycházel i ze zpráv o stavu dodržování lidských práv v jeho zemi z roku 2002, nikoli však z aktuálního stavu. Stěžovatel navrhuje,

aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Napadeným usnesením krajského soudu byl odmítnut návrh stěžovatele dle § 37 odst. 5 s. ř. s. z důvodu nesplnění podmínek řízení. Nejvyšší správní soud považuje za vhodné předeslat, že není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda stěžovateli měl či neměl být žalovaným azyl přiznán, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném podanou kasační stížností z úřední povinnosti. Úkolem Nejvyššího správního soudu tedy je přezkoumat správnost postupu použitého krajským soudem, nikoli přezkoumání skutkového stavu, z něhož žalovaný vycházel, odmítl-li žádost o azyl jako zjevně nedůvodnou.

Není sporu o tom, že řízení ve správním soudnictví je plně ovládáno zásadou dispoziční a je na žalobci, zda proti rozhodnutí správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, podá žalobu u soudu či nikoliv. Je pouze na žalobci, aby v případě, kdy se bude domáhat ochrany svých práv žalobou u soudu, v této žalobě jasně vymezil, které výroky správního rozhodnutí napadá a v žalobních bodech pak specifikoval, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 s. ř. s.).

V důsledku přísně dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Pokud žaloba žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínek řízení odstraněn, a to ve lhůtě pro podání žaloby, jak vyplývá z citovaného ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s.

V souzené věci není zřejmé, zda posuzované stěžovatelovo podání žalobní body a tvrzený rozpor napadeného rozhodnutí žalovaného se zákonem obsahovalo, neboť stěžovatelem bylo učiněno v cizím jazyce a lze z něj identifikovat pouze označení napadeného rozhodnutí žalovaného, evidenční číslo žadatele o azyl a ustanovení zákona o azylu, podle kterého bylo rozhodováno. Z uvedeného podání, které nebylo opatřeno překladem, lze stěží dovodit skutkové a právní důvody, z nichž by bylo patrné proč považuje stěžovatel rozhodnutí žalovaného za nezákonné, resp. co vlastně stěžovatel požaduje. Usnesením soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 63 Az 46/2004 – 3, byl stěžovatel vyzván k odstranění vad podání, a to k předložení podání v českém překladu, k doplnění žalobních bodů v českém jazyce, z nichž musí být patrné z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky za nezákonné.

Podle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. obsahuje-li podání vady, vyzve předseda senátu podatele k jejich odstranění a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání ve lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání odmítne; o tom musí být podatel ve výzvě poučen. Požadavek soudu k odstranění vytýkaných vad musí být proveden transparentně, srozumitelně a předvídatelným způsobem a nesmí být zejména postupováno formalistickým způsobem tak, aby v praxi docházelo k denegatio iustitiae (odepření spravedlnosti).

Skutečnost, že účastníkem řízení je cizí státní příslušník, sama bez dalšího nemůže být předpokladem, že soud bude povinen přistoupit k ustanovení zástupce, resp. k poučení účastníka v jazyce, který účastník ovládá. V daném případě však, za situace, kdy správní řízení ve věci azylu probíhalo za účasti tlumočnicka v gruzínském jazyce, žaloba byla podána stěžovatelem v tomto jazyce, přičemž nelze pominout ani omezenou možnost stěžovatele vyhledat kvalifikovanou právní pomoc, a to nejen z hlediska jeho sociální situace, ale i z hlediska místa pobytu, v němž se nacházel, soud měl dostačující indicie pro to, aby postupoval způsobem, který by umožnil stěžovateli účinnou ochranu svých práv ve smyslu ust. § 35 odst. 7 a § 36 s. ř. s. Obdržel-li stěžovatel výzvu k odstranění vad podání v českém jazyce, který nepochybně neovládal a tudíž jeho obsahu nerozuměl, nepostupoval soud tak, aby nedošlo k odepření přístupu k soudu, neboť bylo zjevné, že stěžovatel není schopen sám vytykané vady podání odstranit ani se v řízení účinně hájit.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým byl odmítnut návrh stěžovatele, je nezákonné, a proto podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

V novém rozhodnutí rozhodne Krajský soud v Ostravě i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 27. května 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu